

PFU-SAK NR. 116/14

KLAGER: Narvik kommune ved Per Johansen, Enhetsleder IT Drift og utvikling
ADRESSE: 8512 Narvik
TELEFON:
PUBLIKASJON: Fremover
PUBLISERINGSDATO: 04.11.2014
STOFFOMRÅDE: Luftfart/sikkerhet
GENRE: Nyhetsartikler
SØKERSTIKKORD: Kontroll av opplysninger
REGISTRERT: 20.01.2014
BEHANDLET I SEKR.: 28.04.2014
BEHANDLES I PFU: 24.06.2014
FERDIGBEHANDLET: 24.06.2014
BEHANDLINGSTID: 154 dager
KLAGEGRUPPE: Kommune
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Årsaken til lang saksbehandlingstid er en misforståelse i sekretariatet. Dette er beklaget overfor partene.

SAMMENDRAG:

Fremover brakte **mandag 4. november 2013** en nettartikkel med tittelen « - Er litt skummelt» og med undertittelen «Vet ikke hvem som sto bak sikkerhetsbrøler».

Artikkelen videre i en helhet:

«Fremover har tidligere omtalt at krise- og beredskapsplanen for Harstad/Narvik lufthavn Evenes, som Midtre Hålogaland 110-sentral hadde ansvar for, lå fritt tilgjengelig på internett - uten passordbeskyttelse. Nå har Narvik kommune og Ofoten brann redegjort (for) saken uten å gjøre funn for flyplassen.

Dialog med Avinor

Narvik kommune og Ofoten Brann har redegjort i saken for Avinor, og har ikke gjort funn for Harstad/Narvik lufthavn Evenes. – Vi har hatt en god dialog med Avinor, og det virker som de er fornøyde med at vi ikke fant noen dokumenter tilknyttet dem, forteller enhetsleder for IT-avdelingen i Narvik kommune, Per Jakobsen.

Kan ha vært noen utenfra

Men kommunen har generelt ikke gjort noen funn i saken. Blant annet har de gått gjennom loggfiler tilbake til 2009 uten å finne indikasjoner på at beredskapsplanen er forsøkt lastet ned eller endret.

Men kommunen har heller ikke klart å redegjøre for hvem som har gjort beredskapsplanen offentlig tilgjengelig. – Det er ikke gjort funn i loggfiler eller liknende som understøtter at denne endringen er gjort av Narvik kommune, Ofoten Brann eller leverandør. Det vil derfor være ren spekulasjon om og i hvilken grad dette har skjedd via ekstern ulovlig inntrengning, forteller Jakobsen. Han legger til at noen utenfra kan ha funnet en inngang til systemet. – Det er selvfølgelig litt skummelt, legger Jakobsen til.

Avslutter saken

Nå legges saken død, uten at kommunen vet hva som har skjedd. – Vi bruker ikke lengre dette systemet, så for oss er det nå en ikke-sak, sier Jakobsen. – Dette var et engangstilfelle, og vi har et godt sikkerhetssystem for kommunal informasjon, hevder Per Jakobsen.

Artikkelen ble publisert i papirutgaven påfølgende dag.

Tidligere artikler om temaet er vedlagt. Det gjelder en artikkel i Dagbladet 8. oktober, og artikler i Fremover 9. og 24. oktober. I Dagbladets artikkel het det:

«Ei av mappene er dedikert den sivile og militære flyplassen i branndistriktet. Her finnes blant annet flyplassens kriseplan, som helt ned på detaljnivå viser hva redningsmannskapene vil foreta seg ved en nødsituasjon og hvilket utstyr som er tilgjengelig.»

Påfølgende dag, **onsdag 9. oktober**, var Dagbladets artikkel grunnlag for oppslaget i Fremover, med tittelen **«Terrorplan lagt ut på nett: - Vi har lært»**. Tittelen inne i avisen var: **«Flyplassens terrorplan på Internett – uten passord»**. Ingress:

«Strengt gradert informasjon om terrorberedskapen på Evenes kunne med noen enkle tastetrykk leses – og endres – av hvem som helst.»

KLAGEN:

Klager er Narvik kommune ved enhetslederen for IT-avdelingen. Klagen gjelder artikkelen i Fremover 4. november, gjengitt i sin helhet over. Han viser innledningsvis til Dagbladets oppslag en måned tidligere, der det het: «Militær flyplass: Ei av mappene var dedikert den sivile og militære flyplassen i branndistriktet». Videre viser han til Fremovers artikkel påfølgende dag, der Dagbladet militære og sivile flyplass er blitt til «Terrorplanen for Evenes lå åpen på nett og kunne endres av hvem som helst» og med henvisning til Dagbladets oppslag. Klager viser også til at «bakgrunnsbildene i originalartikkelen i Dagbladet» viser eksempler med tekst hentet fra Narvik lufthavn. Dette er en småflyplass i Framneslia i Narvik. Dette er ikke en militær flyplass. Videre i klagen:

«Da Narvik kommune ble kjent med at en server hadde stått med anonym tilgang i tillegg til den passordsikringen som ble lagt inn ved installasjon, ble serveren i løpet av minutter tatt ut av nettet. Etter dette er det gjort søk etter hva slags aktivitet som har forekommet og hvilke dokumenter og informasjon som har ligget på serveren, men det er ikke funnet noen dokumenter tilhørende Narvik/Harstad Evenes lufthavn der.»

Klager anfører at kommunen etter nettoppslaget 4. november (den innklagede artikkelen; sekr. anm.) tok kontakt med avisen, både per e-post i form av en kort melding, og direkte med ansvarlig redaktør. I meldingen ble det vist til innledningen i artikkelen: «Fremover har tidligere omtalt at krise- og beredskapsplanen for Harstad/Narvik lufthavn Evenes, som Midtre Hålogaland 110-sentral har ansvar for, lå fritt tilgjengelig på internett – uten passordbeskyttelse.» Meldingen lød:

«Ut fra artikkel på nett (den innklagede artikkelen; sekr. anm.) i kveld virker det som om det har skjedd en misforståelse. Teksten under (gjengitt over; sekr. anm.) kan forstås som om krise- og beredskapsplaner fra Harstad/Narvik Lufthavn har ligget åpen tilgjengelig på internett uten passordbeskyttelse. Ut fra våre funn er det det motsatte som er tilfelle – det er ikke gjort noen funn som tilsier at disse dokumentene har befunnet seg på våre servere. Jeg håper Fremover kan korrigere dette – slik at faktaopplysningene blir riktige, da dette kan gi et svært uriktig situasjonsbilde.»

Klager viser til at Dagbladet må ha blandet sammen Evenes og Narvik lufthavn. Det understrekes imidlertid at man har valgt å ikke innklage Dagbladet, fordi avisen har gjort en viktig journalistisk jobb, og at sammenblandingen kan ses på som et arbeidsuhell. Videre: «Når det gjelder lokalavisen Fremover sin håndtering av dette vises det til en bevisst – eller ubevisst manipulering av teksten som gir stort utslag på risikovurderingen knyttet til hendelsen og som fargelegger konsekvensene på en slik måte at det oppstår unødig bekymring hos lokalbefolkningen i området.»

Det er også anført at Fremover har brukt begreper som ikke er korrekte. Det er ikke snakk om en «sikkerhetsbrøler», det er ikke snakk om «gradert informasjon» som forefinnes «i brunker». Klager mener også at avisen bevisst har brukt et barnslig språk. Han viser til tittelen «litt skummelt». Det er i klagen anført brudd på en rekke punkter i Vær Varsom-plakaten.

TILSVARSRUNDEN:

Fremover avviser klagen. Det anføres fra avisens side at Dagbladet beskrev sikkerhetsbristen hos 110-sentralen for Midtre Hålogaland og at beredskapsplanen for en sivil/militær flyplass lå åpen på nettet, og at det i Midtre Hålogaland bare er en flyplass med militær aktivitet, nemlig Evenes. «Som lokalavis omtalte vi Dagbladets sak med henvisning til nettopp denne flyplassen. Det vises til at avisen kontaktet kilder med inngående kunnskap om beredskapsplanen for Evenes og at redaksjonen fikk bekreftet «at det i beredskapsplanene for de ulike flyplassene er et eget kapittel som beskriver tiltak ved terroranslag, flykapring etc» og at dette omtales som flyplassens «terrorplan».

Avisen mener det var korrekt å bruke uttrykket «gradert informasjon» og at det var grunnlag for å omtale flyplassens beredskapsplaner som «en bunke», i og med at det omfatter flere permer. Når det gjelder barnslig språk viser avisen til at det var klageren selv som betegnet det hele som «litt skummelt».

Klageren anfører at det ikke er faktaopplysningene som at en teknisk brist har funnet sted klagesaken dreier seg om, men hvordan Fremover har valgt å basere sine opplysninger på antagelser, «og videre har produsert flere oppslag også etter at vi har forsøkt å beskrive våre

faktiske funn i saken på en saklig måte». Det anføres at avisen har valgt å se bort fra at det aldri ble gjort funn verken av dokumenter eller loggfiler som vist spor av dokumenter fra Evenes på det angjeldende filområdet. Klager mener dette slår unna påstander som:

09.10.2013

«Terrorplan lagt ut på nett»

«Flyplassens terrorplan lå åpen»

«Strengt gradert informasjon om terrorberedskapen på Evenes kunne med noen enkle tastetrykk lese – og endres – av hvem som helst.»

24.10.2013

«Må forklare sikkerhetsbrøler»

«Avinor ber Narvik kommune redegjøre for "uheldig oppbevaring"»

«Gradert informasjon om terrorberedskapen ved Harstad/Evenes lå åpent for alle ...»

«Nå har Avinor bedt Narvik kommune forklare sikkerhetstabben ...»

Det understrekes at det var Fremovers oppslag som igangsatte en kjedevirkning med bekymring hos Avinor og at Avinor lukket saken da det ble klart at det ikke fantes slike dokumenter på den omtalte serveren. Saken dreide seg om Narvik lufthavn, ikke Evenes.

Klageren avviser i sitt tilsvarende svar å ha brukt formuleringen «Litt skummelt». Han hevder det er unaturlig for ham å formulere seg slik og opplyser at han heretter alltid vil be om sitatsjekk i forbindelse med intervjuer

Fremover har ikke hatt ytterligere kommentarer.

